

§ 1 Återrapportering från informellt möte mellan Europeiska rådets medlemmar den 3 februari

*Återrapportering
från informellt möte
mellan Europeiska
rådets medlemmar
den 3 februari*

Anf. 1 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Fru talman! Tyvärr har statsministern i dag åtaganden som han inte kan skjuta på. Jag ersätter därför honom på denna återrapportering.

Europeiska rådet träffades förra måndagen för ett informellt möte utan beslut. Huvudfrågan handlade om europeisk försvarspolitik, men även den transatlantiska relationen till USA och Rysslands krig mot Ukraina berördes under mötet. Natos generalsekreterare Mark Rutte och Storbritanniens premiärminister Keir Starmer deltog över lunch respektive middag.

På förmiddagen före mötet bjöd statsministern in sina nordiska, baltiska, polska och irländska kollegor. De diskuterade naturligtvis bland annat Danmark och Grönland. Det rådde samsyn om vikten av dansk territoriell suveränitet och att det är Danmark och Grönland som bestämmer över Danmark och Grönland. Det var också de budskap som hela toppmötet senare ställde sig bakom.

Själva mötet var allvarstyngt. Det finns stor enighet om behovet av att göra mer på försvarsområdet och att det måste gå fort. Samtidigt finns det en stark känsla av att mer borde ha gjorts tidigare. Inte minst den ryska olagliga annekteringen av Krimhalvön borde ha varit en väckarklocka vad gäller europeisk säkerhet.

Det finns stora ekonomier i EU som i många år har satsat för lite på sitt försvar och som nu står inför en rejäl uppförsbacke. I snitt satsar EU:s medlemsstater nu 1,9 procent av bnp på försvarsutgifter, och även om EU som helhet inte har några åtaganden gentemot Nato är det ändå värt att notera att det fortfarande ligger under Natos gamla mål om 2 procent. Samtidigt finns det medlemsstater som med råge överstiger målet. Det är bra, men det betyder också att andra ligger långt under 2 procent.

Natos generalsekreterare Mark Ruttes budskap var tydligt: EU:s medlemsstater måste snabbt öka sina försvarsanslag. Han har, som ni säkert har noterat tidigare, pratat om över 3 procent. Det är någonting som man lär återkomma till på Natotoppmötet i Haag i sommar.

Det här är naturligtvis inte en fråga för EU, och det är inte heller EU:s uppgift att säkra finansiering för enskilda länders försvarsanslag – detta är en nationell uppgift. Det är dock uppenbart att det för europeiska Natoländer handlar om mycket stora resurser. Notera att en ökning med 1 procent av EU:s bnp motsvarar 170 miljarder euro. För Sverige, som om några år

ligger på 2,6 procent, blir uppgiften utmanande men fullt möjlig. Många andra länder kommer att stå inför ett mycket stort finansieringsbehov. Inga beslut är fattade, men det är uppenbart att hela Europa kommer att rätta sig i riktning mot ett betydligt starkare försvar.

Uppdelningen mellan vad EU och Nato ansvarar för är både komplicerad och viktig. 23 av 27 EU-länder är medlemmar i Nato. Bara Österrike, Irland, Malta och Cypern står utanför. 94 procent av EU:s medborgare bor i Natoländer. Samtidigt är varken Norge eller Storbritannien medlemmar i EU men helt självklara i Nato. Organisationerna ska komplettera varandra, inte komplicera varandra.

Genom Nato försvarar vi Sverige och våra allierade, och genom EU kan vi stärka samarbetet för det här. Till exempel är frågor som rör försvarsindustrin mycket viktiga. När förutsättningarna för europeisk försvarsindustri förbättras stärks vår försvarsförmåga. Förslag på hur det kan ske handlar om saker som gemensam upphandling, ökad produktionskapacitet, tydliga och långsiktiga spelregler, standardisering och öppenhet för samarbete även med partner utanför EU.

Kopplingen mellan ett starkt försvar och EU-medlemsstaternas konkurrenskraft ska inte underskattas. Tvärtom är robusta europeiska ekonomier basen för vår samlade försvarsförmåga och avgörande för vår globala ställning. Konkurrenskraft återkommer till Europeiska rådets dagordning redan i mars, och statsministern ser då fram emot att åter lyfta det här perspektivet.

Det finns de som också tycker att EU kan göra mer på andra säkerhetsrelaterade områden: stärkt yttre gräns, större gemensamma insatser mot cyber- eller hybridangrepp, kontinuerligt arbete mot desinformation och valpåverkan. Det är bra och viktiga frågor, och det är möjligt att EU kommer att ta större ansvar inom dessa områden framöver. Men det är tydligt att det inte finns en enad bild av vilka områden som ska vara mest prioriterade för EU att syssla med.

Fru talman! Trots att vi alltså inte är överens om vilka områden som är mest prioriterade vill flera EU-länder ändå ta upp finansieringsfrågan utan att först fastställa vad pengarna faktiskt ska användas till. Det är en bakvänd ordning som inte leder till goda resultat. Uppgiften först, sedan resurserna och därefter, sist, finansieringen.

Det är dock viktigt att påpeka att finansiering inte var frågan som tog mest utrymme under det här mötet. Det finns många som är skeptiska till att prioritera och göra mindre av något gammalt när man vill göra mer av något nytt. Skulle resurser saknas menar en del att ny, gemensam skuldsättning är lösningen. Andra menar att EU:s gemensamma regler för enskilda länders ekonomier måste ses över.

Från svenskt håll börjar vi aldrig i den änden, och det står regeringen fast vid. I stället behöver vi mobilisera mer privat finansiering. Ett steg på vägen är att föra en ny diskussion om det som kallas ESG-kriterier, det vill säga olika hållbarhetsregler. Att demokratiers investeringar i just försvarsindustrin skulle beskrivas som ohållbara är ärligt talat rent provocerande. Den trenden kunde man möjligen unna sig när många trodde att den eviga freden hade lagt sig över Europa men inte nu längre.

Många tog upp frågan om den europeiska investeringsbanken, EIB, och behovet av att se över dess utlåningspolicy för att tillåta finansiering i företag som tillverkar vapen och ammunition. Vi kommer att fortsätta driva den här frågan, och vi upplever att det finns ett stort stöd i EU-kretsen. Det är tvärtom ett starkt försvar för fred, frihet och demokrati som är hållbart; att stå försvarslös mot Ryssland är ohållbart.

En del länder som nu kraftigt höjer sina försvarsanslag vill ha en diskussion om reglerna i stabilitets- och tillväxtpakten. De anser att regelverket straffar dem för deras försvarssatsningar. Här har kommissionen signalerat att de är beredda att titta på den här frågan. Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att starka och stabila ekonomier och statsfinanser är avgörande. Det är en förutsättning för att upprätthålla ett starkt samhälle som kan stå emot ett fullskaligt väpnat angrepp. Vi måste alltså kunna stärka vår försvarsförmåga samtidigt som vi vidhåller grundläggande och sunda ekonomiska principer.

Sverige tillhör nu tillsammans med Tyskland och Nederländerna en minskande grupp medlemsstater som stadigt står fast vid att lånade pengar varken blir fler eller billigare. Vår bild är att det tyska valet om två veckor inte kommer att påverka Berlins inställning i frågan, men det kommer att bli svåra diskussioner framöver.

Nästa steg är att kommissionen ska ta med sig de här diskussionerna och slutföra den vitbok som ska presenteras inom kort. Europeiska rådet lär återkomma till frågan i både juni och december.

Fru talman! Även den transatlantiska relationen diskuterades på mötet. Det fanns en tydlig samsyn kring vikten av att EU fortsätter att engagera sig och samarbeta med den nya administrationen. USA är och förblir en viktig samarbetspartner inte minst på områden som handel, säkerhet och stödet till Ukraina.

Samtidigt behöver vi ha ett nyktert förhållningssätt. Vi behöver ha beredskap att agera i det fall tullar skulle införas mot EU, och vi behöver fortsätta att vara tydliga gentemot våra amerikanska partner med att ett handelskrig mellan EU och USA inte gynnar någon av oss.

Jag vill också säga några ord om relationen med Storbritannien, som diskuterades i samband med att Keir Starmer deltog i en del av mötet. Det är mycket välkommet att en brittisk premiärminister för första gången sedan brexit deltog i ett möte i Europeiska rådet. Bollen ligger fortsatt på briterernas planhalva, och de måste själva fundera över hur nära de vill komma EU, men från svenskt håll får det konstateras att säkerhet och försvar är områden där samarbetet med Storbritannien fungerar bra. Vi kommer inte att stänga dörren för ytterligare samarbetsområden. I tider som dessa måste vi hålla våra partner och allierade nära.

Avslutningsvis vill jag säga några ord om Ukraina, som ju inte var huvudfokus på det här mötet men som präglade samtalen ändå. Stödet till Ukraina är mycket starkt, och inom EU måste vi nu fortsätta arbeta för att Ukraina ska vara i bästa möjliga position inför framtida fredsförhandlingar. Regeringen har nyligen presenterat det största militära stödpaketet hittills med just det syftet. Samtidigt måste pressen på Ryssland fortsätta öka.

Med detta avslutar jag återrapporten från mötet.

Prot. 2024/25:67
10 februari

*Återrapportering
från informellt möte
mellan Europeiska
rådets medlemmar
den 3 februari*

Anf. 2 MATILDA ERNKRANS (S):

Fru talman! EU-ledarnas informella toppmöte är bara en vecka bort. Det är inte lång tid alls. Men det känns ändå som en avgrund mellan då och nu.

Jag hoppas att EU-ministern och andra som lyssnar till detta har förståelse för att jag som ledamot från Örebrobanken och många med mig i mångt och mycket med hela våra väsen är kvar hemma och i den fruktansvärda massskjutning mot elever och lärare på campus Risbergska, det samlade lärcentret för komvuxutbildning, där tio människor mördades. De kommer aldrig hem igen. De lämnar anhöriga, nära och kära, arbetskamrater och klasskamrater i stor sorg. Flera personer vårdas också fortfarande på sjukhus med mycket svåra skador. På plats denna fasansfulla stund gjorde elever, lärare, poliser, räddningstjänst och vårdpersonal allt de kunde och mer därtill för att rädda liv. Sorg, rädsla, oro och ilska blandas med mod, värme och styrka.

Inför EU-toppmötet sa jag att Europas ledare samlas i en tid när världsordningen vi tidigare tog för given förändras för varje dag som går. Den känslan är ännu starkare nu. Världen har kantrat lite till. Vi har ett ansvar att ta, för i grund och botten är alla lika mycket värda, och vi behöver ta bättre hand om varandra.

Jag ska samla ihop mig till en uppföljande fråga. Det blev ett EU-toppmöte där mycket handlade om hur man skulle kunna öka investeringarna i vårt gemensamma försvar, och det är vällovligt. Men samtidigt behöver medlemsländerna hantera välfärden och klimatförändringarna, stoppa vapen och våld och bygga upp en samhällsgemenskap på nytt. Vilken strategi valde statsministern på detta toppmöte för att försöka säkerställa att fler länder samlas bakom Sveriges linje? Inför mötet fick vi veta att det bara var Tyskland som stod på vår sida.

Anf. 3 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Fru talman! Tack, ledamoten, för frågan! Även jag vill börja med att konstatera att jag tror att allas våra tankar på många sätt är någon annanstans. Statsministern och andra har också givit uttryck för att det nu är tid att ta hand om varandra, om Sverige och om alla dem som drabbats direkt och indirekt av det fruktansvärda dådet i Örebro. Jag förstår att ledamoten som hemmahörande i Örebro har det extra nära inpå. Jag vill verkligen understryka hur viktigt det är att vi alla nu samlas och tar hand om varandra. Icke desto mindre ska vi återkomma till frågan om toppmötet.

På ledamotens fråga kan jag svara – precis som statsministern sa innan mötet och som jag tog upp i mitt anförande – att ett fåtal länder håller emot väldigt kraftfullt gentemot dem som menar att det finns gratispengar att tillgå genom att man drar på sig stora lån. Sveriges fokus i diskussionen var att betona behovet av att mobilisera privat kapital genom att se över utlåningsreglerna för EIB, Europeiska investeringsbanken, och ha en dialog om de hållbarhetskriterier som i dag på ett väldigt märkligt sätt gör att investeringar i försvarsmateriel inte anses hållbart. Jag tycker att den dialogen och diskussionen är viktig att hålla i och upplever också att det finns brett stöd bland länderna för att säkerställa att vi kan mobilisera mer privat kapital.

Flera har varit inne på att det inte kommer att bli en enkel diskussion, men just därför tror jag att det är väldigt viktigt att länder som Sverige, Tyskland och Nederländerna är tydliga med att det inte finns några gratis-luncher att hämta här. Ärligt talat handlar det även om nationella prioriteringar. Sverige har ju förmått göra rekordstora satsningar på både det militära och det civila försvaret men ändå kunnat bibehålla andra viktiga funktioner i vårt välfärdssamhälle. Det går alltså att hitta den kombinationen, och det måste också andra länder förmå att göra.

Anf. 4 MATILDA ERNKRANS (S):

Fru talman! Tack, EU-ministern, för svaret! Det är viktigt att sprida lite mer ljus över hur regeringen och statsministern säkerställer att det blir en uppgörelse kring finansieringen, även vad gäller försvaret, som är bra för Sverige och svensk försvarsindustri. Vi vill ju inte bli överkörda och få en uppgörelse i knät som är dålig för Sverige, särskilt inte nu när vi behöver samling och ledarskap för ett Sverige som klarar att bygga en starkare samhällsgemenskap och ett EU som ger oss stöd i detta.

Anf. 5 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Fru talman! Jag tror att försvars- och säkerhetspolitik kommer att diskuteras väldigt mycket i vår. Det kommer att handla om både hur EU:s gemensamma försvarspolitik ska se ut och hur den ska finansieras.

Finansieringen var inte huvudfokus för det här mötet. Sveriges och den svenska regeringens poäng är att man måste diskutera vad EU vill göra innan man börjar diskutera vem som ska finansiera det, och hur.

Regeringens position är glasklar. Vi tror att nationella regeringar måste kunna göra kloka prioriteringar. Det finns utrymme för att göra saker gemensamt, till exempel upphandling och standardisering, men att ta gemensamma lån är inte den väg regeringen ser framför sig. Det är vi tydliga med, och det kommer vi att fortsätta vara.

Det kommer som sagt en vitbok från kommissionen och toppmöten under våren där vi återkommer till denna diskussion. Jag tycker att det är väldigt viktigt att påminna medlemsstaterna om att man har ett eget ansvar att säkerställa genom sin budget att man kan bygga upp sin försvarsförmåga.

Anf. 6 LUDVIG ASPLING (SD):

Fru talman! Det råder ju ingen brist på problem och utmaningar på området Europas gemensamma försvar. Europa har under lång tid inte gjort tillräckligt för att ta ansvar för försvarsförmågan. Det är helt uppenbart. Precis som statsrådet säger har många EU-länder länge underfinansierat sitt försvar, och mot bakgrund av detta välkomnar vi naturligtvis de historiska satsningar som görs på området av den nuvarande svenska regeringen.

Jag välkomnar även regeringens tydlighet vad gäller idén om gemensam upplåning för att finansiera försvaret framåt. Gemensam upplåning har historiskt varit ett misstag inom Europa. Det finns en anledning till att Lissabonfördraget innehöll ett uttryckligt förbud mot gemensam upplåning när det undertecknades, men det är en annan historia.

En fråga som också har diskuterats är så kallade strategic enablers, vilket lite förenklat betyder att vi ska producera mer försvarsmateriel till ett bättre pris. En aspekt av detta som lyftes fram var att EU behöver göra mer för att öppna marknaden för privata investeringar lite på samma sätt som man gör i USA. Statsrådet nämnde det i sitt anförande. Samtidigt som EU lägger större fokus på detta pågår ett arbete inom området miljötillstånd och miljöfrågor – alltså hållbarhet, som statsrådet nämnde. Det begränsar alla industriers förmåga att fungera och utvecklas, inte bara försvarsindustrins, men effekten blir kanske mer uppenbar inom en sektor som den där behoven är skriande.

Hur ser statsrådet på konflikten mellan hållbarhetsreglerna, som vi tycker är orimliga och har kritiserat väldigt många gånger, och behovet av att snabbt eskalera den industriella kapaciteten?

Anf. 7 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Fru talman! Tack, Ludvig Aspling, för frågan! Det är en högst relevant fråga, för det är också hit som den svenska regeringen försöker föra diskussionen. Vi vill titta på hur man kan säkerställa mer investeringar i vår försvarsförmåga från den privata sidan.

Det är helt uppenbart att det behöver göras investeringar och att europeiska länder behöver öka sina försvarssatsningar. Därmed landar vi i två väldigt konkreta delar. Först och främst bör Europeiska investeringsbanken kunna låna ut betydligt mer kapital till vapen, ammunition och försvarsmateriel, men man hindras i dag av sin egen utlåningspolicy. Det är oerhört viktigt att länder är aktiva i detta. Sverige har tillsammans med ett stort antal andra medlemsländer tillskrivit EIB att banken måste se över sina utlåningsregler.

I detta finns också hållbarhetskriterierna, ESG-kriterierna, som på ett olyckligt sätt gör att investeringar i vår egen säkerhet och försvarsförmåga i dag betraktas som ohållbart. Detta synsätt är ohållbart, och det här är något vi måste ändra på.

Jag uppfattar att det finns ett ganska brett stöd för att gå den vägen. Det är oerhört viktigt för att vi ska kunna investera i vår försvarsförmåga, men det är också viktigt gentemot andra länder som i första hand skriker efter skattebetalarnas pengar för att göra investeringar i försvarsförmågan. Därför måste vi säkerställa att vi också kan mobilisera det privata kapitalet. Jag har en god förhoppning om att vi kan komma framåt i den här frågan.

Anf. 8 LUDVIG ASPLING (SD):

Fru talman! Jag tackar statsrådet för svaret. Jag tror att vi har en viss samsyn i frågan.

Jag har inga ytterligare frågor.

Anf. 9 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Fru talman! Jag har ingen ytterligare kommentar.

Anf. 10 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Fru talman! Jag tackar statsrådet för redogörelsen.

Förra veckan var jag i London. Vi talade inte om försvar utan om finansfrågor, handel och förhållandet med EU. På onsdagsmorgonen träffa-

de vi brittiska parlamentsledamöter, som började vårt möte med en tyst minut. Det kändes bra att Europa sörjer med oss. Vi har mycket gemensamt med Storbritannien, och det är bra att Sverige fortsätter det samarbetet.

I de rapporter som har kommit från toppmötet har det handlat mycket om vad Nato vill och vad EU vill i försvarsfrågor. Tongångarna gör att det verkar handla mer om överstatlighet och att hantera något som egentligen är nationell kompetens, det nationella försvaret, på överstatlig nivå. Sverige har åtminstone tidigare varit emot en reguljär EU-armé, men det gemensamma försvarsarbetet på EU-nivå går alltmer åt det hållet. Jag skulle vilja veta vad Sveriges ståndpunkt om det är i dag.

Militärt och civilt försvar hänger ihop. Krisberedskap i fredstid kan handla om naturkatastrofer men även om det som hände i Örebro. Det är samma personal och samma materiel som tas i anspråk i både det militära och det civila försvaret. Jag skulle vilja veta i vilken utsträckning man diskuterade detta när EU diskuterade försvaret. Av vad som framgått i medierna verkade det bara ha handlat om att utöka satsningarna på det militära försvaret och på försvarsmateriel.

Mina frågor är: Är civilt försvar och krisberedskap en del av det arbete som EU kommer att göra? Vad är Sveriges ingång i frågan?

Anf. 11 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Fru talman! Jag tackar för frågorna.

Att man diskuterade Nato i relation till EU är egentligen inte konstigt. Nato är den försvarsallians som de absolut flesta EU-medlemsländerna ingår i. Jag tror att många är måna om att försöka hitta en bra balans här emellan så att det på intet sätt ska handla om att EU ska ersätta Nato, utan EU ska komplettera Nato.

Som jag redan varit inne på rörde sig diskussionen mycket om hur detta ska gå till. Vad ska EU satsa på när det gäller gemensam försvarspolitik? Precis som ledamoten säger kommer vi från ett läge där EU har ägnat sig relativt lite åt detta jämfört med andra områden. I grund och botten är det bra att EU tar ett större grepp om försvarsområdet, men diskussioner pågår fortfarande om vad det exakt innebär.

Diskussionen rör sig om gemensam upphandling, standardisering och saker som på olika sätt kan säkerställa att vi kan göra de investeringar som krävs men kanske till ett bättre pris. Kanske kan vi få mer för pengarna när vi gör likartade och mer standardiserade upphandlingar. Detta är dock en pågående diskussion. Sveriges poäng är att vi inte ska börja med att diskutera pengar innan vi vet vad vi vill göra.

Precis som ledamoten säger finns i detta hela fonden av alla andra säkerhetsrelaterade utmaningar som vi står inför. Det handlar om skyddet för den yttre gränsen, så att vi kan vara säkra på vilka som rör sig inom vår union. Exempelvis ser vi hur Ryssland och Belarus instrumentaliserar migranter. Hela poängen med Niinistörapporten är ju faktiskt att ta ett grepp om det bredare försvaret, inklusive civilförsvaret och vad hela samhället kan göra.

Jag är helt övertygad om att diskussionen framöver inte bara kommer att röra sig om det militära, och det gjorde den inte enbart nu heller även om det självklart var huvudfokus för just detta möte. Generellt kommer vi att behöva ta ett väldigt stort grepp om säkerhetsfrågan.

Prot. 2024/25:67
10 februari

*Återrapportering
från informellt möte
mellan Europeiska
rådets medlemmar
den 3 februari*

Anf. 12 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V):

Fru talman! Jag tackar statsrådet för svaret, även om jag kanske inte direkt fick svar på min fråga. Jag frågade bland annat om Sveriges ståndpunkt om en EU-armé. Vi går mer och mer åt det hållet, fastän vi i Sveriges riksdag har sagt nej till en sådan armé.

Det civila försvaret handlar om sjukvård, energiförsörjning, räddningstjänst, transporter, mat och vatten – sådant som vi behöver i både fredstid och krigstid. En av Ukrainas framgångar har ju varit att man faktiskt klarat av även det civila försvaret under kriget. Men för att länder ska klara av även det civila försvaret kan man inte ha alltför stora budgetrestriktioner. Här talas det om att släppa på budgetrestriktioner när det gäller det militära försvaret, men hur ser det ut för det civila försvaret?

Anf. 13 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Fru talman! Jag tackar ledamoten för frågan.

Diskussionerna vid förra veckans toppmöte handlade inte om huruvida vi ska ha en EU-armé utan snarare om vad vi kan göra i fråga om standardisering, gemensam upphandling och hur vi på olika sätt kan stärka vår försvarsindustriella bas. Det var där fokus låg för diskussionerna.

Nato är vår huvudsakliga militära allians. Därutöver har vi som enskilda medlemsländer ansvar för att bygga upp vårt eget försvar. Vad EU-samarbetet handlar om är att hitta ytterligare möjligheter till samarbeten, inte minst kring standardisering och upphandling.

Det civila försvaret var som sagt inte huvudfokus för mötet, men det ingår i den breda bilden av saker som vi behöver göra. Kommissionen har aviserat att den ska titta på frågan om lättnader i de enskilda ländernas budgetramverk, men vi vet inte vad ett sådant förslag kommer att innebära i slutändan. Sveriges synpunkt här är att man måste ta ansvar för skattebetalarnas pengar och ha ordning och reda i sin budget.

Anf. 14 ANNA LASSES (C):

Fru talman! Jag tackar EU-ministern för redogörelsen.

När det gäller finansiering och att nationerna måste ta större ansvar för sin egen budget håller Centerpartiet med. Vi skulle till och med kunna tänka oss att gå ännu längre än vad regeringen har gjort i dag i fråga om finansiering av försvaret.

Jag vill ställa några frågor som visserligen är kopplade till försvar men snarare till säkerhet. Jag undrar lite om dessa ämnen kom upp. Det civila försvaret har redan tagits upp här, och EU-ministern nämnde själv den yttre gränsen. Men det finns två andra saker som jag undrar om man har diskuterat.

Det ena är biståndet. Biståndet är inte bara en fråga om solidaritet utan i allra högsta grad en säkerhetsfråga – detta är också något som regeringen brukar framhålla. Med tanke på vad som har hänt, att världens största biståndsgivare verkar vilja dra ned enormt mycket, lämnas ett större ansvar till oss andra. Är detta något man tog upp i det här sammanhanget? Hur tänker EU, och vad tänker Sveriges regering om detta?

Det andra, som är uppenbart, är att klimatet och klimatförändringarna också är en mycket stor säkerhetsfråga. Är detta något som togs upp bland de övriga säkerhetsfrågorna?

EU-ministern nämnde förmåga att agera framåt både när det gäller till exempel Grönland och när det gäller handelstullar. Har man börjat lägga upp en plan för hur man ska agera gemensamt i EU när det gäller denna typ av frågor, så att vi inte blir överraskade varje gång?

Anf. 15 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Fru talman! Tack, Anna Lasses, för frågan! Det är en jättebred diskussion när vi pratar om försvars- och säkerhetspolitik. Huvudfokus var såklart det som jag har varit inne mycket på: Vad kan vi de facto göra med vår försvarsindustriella bas, och vad kan vi göra med gemensam upphandling och standardisering? Som en fond till allt detta finns andra aspekter, som civilförsvar, migration och bistånd; allt hänger samman. Men det var inte huvudfokus för det här mötet, utan det var de försvarsindustriella aspekterna man tittade mest på. Det är klart att det även i andra sammanhang är många som diskuterar vad EU kan göra för att fylla vissa hål som har dykt upp med anledning av att exempelvis USA träder tillbaka på en del områden, men det var inte huvudfokus för det här mötet.

Däremot var den transatlantiska relationen i stort rätt genomsyrande. Det är helt uppenbart att USA och EU har ett ömsesidigt beroende av varandra, och det är också detta som är Sveriges poäng – att vidmakthålla de goda relationerna utan att vara naiva, apropå ledamotens sista fråga. Där tycker jag att kommissionen har varit väldigt tydlig även om man inte har gått in på några detaljer. Vi står redo att vidta motåtgärder om USA inför tullar, i klartext. Jag uppfattade också många av ledarnas kommentarer efter mötet som att tongångarna hade skärpts ytterligare efter samtalen under det informella toppmötet.

Där någonstans befinner vi oss alltså. Det finns inte några exakta förslag på bordet, men kommissionen och EU står samlade – det är en viktig poäng – och redo att agera om så skulle krävas.

Också när det gäller klimataspekten upplever jag att det finns en väldigt bred samsyn kring att USA:s frånträde från Parisavtalet snarare innebär att EU måste visa större ledarskap, inte mindre.

Anf. 16 ANNA LASSES (C):

Fru talman! Tack, statsrådet, för svaren! Det ska bli mycket intressant att följa och även tycka till om hur den transatlantiska relationen utvecklas. Jag vill bara skicka med att det är viktigt att de här andra säkerhetsaspekterna verkligen tas upp och inte glöms bort, även om det naturligtvis när det gäller försvaret är väldigt akut att få igång produktion och höja säkerheten på det sättet.

Sedan måste jag naturligtvis fråga om de immobiliserade ryska tillgångarna – en fråga som fortfarande finns när man pratar om finansiering och Ukraina. Det borde bli en större enighet nu när man ser att man behöver pengar. Är detta något som togs upp, och hur ser det ut?

Anf. 17 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Fru talman! När det för det första gäller helhetsbilden håller jag verkligen med. Just därför är Niinistörapporten väldigt välkommen. Det är helt avgörande att vi tar ett brett grepp, precis som Sverige nu också har gjort med rekordstora satsningar på det civila försvaret. Vi ser Finlands tidigare satsningar som ett gott exempel. Den diskussionen lär fortsätta.

Prot. 2024/25:67
10 februari

*Återrapportering
från informellt möte
mellan Europeiska
rådets medlemmar
den 3 februari*

När det gäller de frysta ryska tillgångarna driver Sverige verkligen på. Polen är ett annat land som gör det, och det finns även andra länder som går i bräsch för att vi helt enkelt ska använda en större bulk av de frysta ryska tillgångarna. Här finns olika uppfattningar, helt klart. Det finns länder som väldigt tydligt markerar att man tycker att detta är juridiskt komplicerat och strider mot folkrättsliga bestämmelser och en del annat, vilket såklart är komplex materia. Vi har sagt att kommissionen behöver ge oss en fullödig analys av de juridiska förutsättningarna för att göra detta, som i grund och botten är det rätta att göra – att se till att Ryssland får betala för den skada man har åsamkat Ukraina. Vi är inte framme vid en enighet i den frågan, men vi driver på med full kraft.

Anf. 18 JACOB RISBERG (MP):

Fru talman! Tack, statsrådet, för återrapporteringen! Det är välkommet att det pratas väldigt mycket om den transatlantiska relationen och att det har varit fokus på säkerhet. Det är mycket bra. Men säkerhet bygger inte bara på militärt och civilt försvar utan också till stor del på gemensamma spelregler, en regelbaserad världsordning, internationell rätt och så vidare. Detta känner alla till, och det är något som vi ofta lyfter i den här kammaren – hur viktigt det är med en regelbaserad världsordning.

Men det finns nu ett stort hot mot den regelbaserade världsordningen och synen på det multilaterala systemet, och det är framför allt den nya Trumpadministrationen i USA. Man välkomnar, i strid med FN-stadgan, Israels slag mot UNRWA. Man drar sig ur WHO och Parisavtalet. Man skär ned på biståndsorganisationen USAID. Man inför sanktioner mot ICC, som är en av de domstolar som står upp för de här reglerna och ska se till att de efterlevs. Och det finns en väldigt stor och utbredd skepsis mot FN-systemet plus en vurm för handelstullar, vilket har kommit upp här tidigare.

Samtidigt har EU varit lite i gungning i spåren av brexit, och vissa europeiska regeringar står själva inte alltid bakom de demokratiska och internationella spelreglerna.

Jag undrar därför lite grann hur denna del av den internationella säkerheten diskuteras. Hur kan Sverige och EU steppa upp för att till viss del fylla det ekonomiska vakuum som uppstår men framför allt också sätta press på USA för att få dem att förstå att även USA gynnas av en regelbaserad världsordning? Man gynnas av att ha multilaterala organisationer och framför allt ett FN-system som fungerar. Det är inte bara protektionism som gynnar ett land, utan alla gynnas framför allt av att kunna samarbeta med gemensamma regler.

Anf. 19 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Fru talman! Tack, ledamoten, för frågan och kommentaren! Till att börja med håller jag verkligen med om att säkerhet har väldigt många olika dimensioner. Det handlar inte bara om försvarsindustri utan om många olika delar. Jag välkomnar till exempel att det polska ordförandeskapet i EU prioriterar säkerhetsfrågan inom alla områden, vilket på ett ganska bra sätt visar hur detta handlar om alltifrån miljö och livsmedel till civilförsvar och vårt vanliga försvar. Det är många olika delar – jag håller verkligen med om det.

Den transatlantiska relationen är som sagt genomsyrande i mycket av det som EU diskuterar för tillfället. En viktig sak att poängtera är att vi, som alla vet, inte har full rådighet över de vägval USA gör, för att uttrycka sig mildt. Däremot har vi full rådighet över vad vi själva gör, apropå till exempel Parisavtalet, som nämndes tidigare. Det är olyckligt om vi ser ett minskat klimatengagemang från viktiga, stora länder som USA, men det betyder inte att EU ska göra mindre; EU bör tvärtom bör visa större ledarskap. Detta återkommer på område efter område där vi har full rådighet över vad vi själva gör.

Det är viktigt att öka våra egna investeringar i vår försvarsförmåga. Flera amerikanska administrationer har påpekat för oss i Europa att vi borde ta ett större ansvar. När det gäller den delen gör vi vad vi kan. Vi har en ökad diskussion om konkurrenskraften, som också är intimt förknippad med vår förmåga att sedan göra de investeringar som krävs både för vår egen försvarsförmåga, för stödet till Ukraina och allt vad det kan vara.

Vi har också en fortsatt dialog med den amerikanska administrationen. Detta är viktigt inte minst kopplat till stödet till Ukraina, där vi verkligen vill att USA har ett fortsatt engagemang och ger ett fortsatt stöd. Det handlar alltså om att å ena sidan agera där vi har rådighet själva, å andra sidan fortsätta en god och viktig dialog med Trumpadministrationen.

Anf. 20 JACOB RISBERG (MP):

Fru talman! Tack, statsrådet, för svaret! Det är självklart välkommet om EU nu verkligen tar ett ökat ledarskap i många av dessa frågor, framför allt klimatfrågan. Det är på något vis också självklart att vi har en dialog med USA när det gäller stödet till Ukraina, i och med att vi alla är så involverade och USA har varit den största givaren när det gäller den konflikten.

Men det här handlar inte bara om Ukraina utan om hela den regelbaserade världsordningen – hela FN-systemet, skulle man kunna säga. Där skulle jag vilja se att vi inte bara tar ett ökat ledarskap utan att man även på olika sätt sätter press på USA för att de ska förstå att även de gynnas av och är i behov av ett fungerande FN. Oavsett hur skeptisk man är mot WHO gjorde WHO underverk under pandemin. Man skulle få betydligt större smittspridning om det inte var för den typen av organisationer och den typen av gemensamma regler.

Hur kan Sverige och EU sätta mer press på USA att förstå de här frågorna?

Anf. 21 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Fru talman! Självklart är det så. Just nu förs en massa samtal, och det hålls dialoger mellan olika delar av EU som organisation och mellan medlemsländerna och den nya amerikanska administrationen. Detta tror jag är oerhört viktigt, för det är också mycket som är uppe i luften just nu, och vi vet inte exakt vart det tar vägen från den amerikanska sidan. Då är det jätteviktigt – även om man kanske inte alltid för den dialogen från kammarrens talarstol – att vi från EU:s och medlemsländernas sida är väldigt nära och tydliga, och vi ska gärna också stå så enade som möjligt. Det är också ett viktigt budskap från toppmötet, att det är viktigt att hålla ihop EU i den här situationen.

Inte minst på handelssidan, när det gäller tullar, är vi väldigt tydliga från olika håll om att det finns ett ömsesidigt beroende här. Det är inte en gynnsam position för USA om man skulle börja införa tullar mot övriga världen eller mot EU, utan vi har allt att tjäna på att jobba tillsammans. Det finns såklart också andra områden där det är viktigt att betona att vi behöver USA:s fortsatta närvaro, deltagande och engagemang.

Anf. 22 ERIK OTTOSON (M):

Fru talman! Skolskjutningar i Örebro, fullskaliga invasioner av Ukraina, amerikanska presidenter som gör anspråk på allierade staters territorium – vi kan fortsätta uppräknningen. Den fråga man egentligen skulle vilja ställa till statsrådet är: Vad är det för fel på den värld vi lever i? Jag förstår att det kanske är en något bred fråga för statsrådet att besvara på två minuter, så låt mig försöka koka ned den till något.

Både jag och statsrådet började engagera oss i politik under en tid då frihandel var något självklart att kämpa för. Det var den självklara inriktningen. Det var under en tid då man upplevde det som en evig fred som hade sänkt sig över Europa. Mycket har ställts på ända sedan dess.

Som också nämndes var de regler för EIB:s utlåning som skrevs i det tidevarvet mycket präglade av hur man såg på världen då. Det ansågs inte vara hållbart att försvara sig själv mot dem som vill undergräva och förstöra vår fred, vår frihet och vår demokrati.

Vilket utflöde blev det av mötet på just detta område? Det är ju en ganska viktig principiell fråga hur vi tillåter oss att försvara oss själva. Hur ser vi på just den uppgiften i en tid då vår demokrati pressas från flera olika håll? Detta är något som både jag och statsrådet är djupt engagerade i, men det framstår alltmer som en ödesfråga för den regelbaserade världsordningen.

Anf. 23 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Fru talman! Tack, ledamoten Ottoson, för frågan och kommentaren!

Ja, det är en dyster värld på många sätt. Vi i Europa står inför större utmaningar än vi har gjort på väldigt länge, alltifrån säkerhetsfrågor och krig på vår kontinent till konkurrenskraft och klimatfrågan. Vi har väldigt många stora utmaningar framför oss.

Jag tror att det viktigt att vi har nått ett slags sjukdomsinsikt på många av dessa områden från Europeiska unionens sida. Vi har problem som vi måste hantera. Ta inte minst konkurrenskraftsfrågan, som vi nu antligen pratar om. Nu gäller det att gå från ord till handling, även på det säkerhetspolitiska området, där vi nu har ägnat ganska mycket tid åt att diskutera att Europa måste göra mer. Många länder har också gjort mer, men nu måste vi öka tempot och uppbyggnaden ytterligare.

Då kommer vi in på frågan om Europeiska investeringsbanken. Sveriges position är att det är väldigt viktigt att mobilisera det privata kapitalet. Jag uppfattar faktiskt att det finns ett väldigt stort stöd bland EU:s medlemsländer för att gå vidare i den här frågan.

Efter det brev som Sverige och flera andra länder skrev till banken är det nu viktigt att gå vidare med konkret handling för att säkerställa att man också gör en översyn av sin utlåningspolicy. I det tidevarv vi befinner oss i kan det inte vara så att investeringar i vår egen säkerhet ses som något ohållbart. Det är definitivt inte ohållbart för skattebetalarna att investera i

det. Det är en investering i vår egen försvarsförmåga när vi gör det nationellt, och det borde heller inte anses ohållbart när privat kapital bidrar till att stärka vår försvarsförmåga.

Jag har goda förhoppningar om att vi kan nå fram i den här delen, och jag har fått ännu större förhoppningar efter förra veckans möte.

Anf. 24 ERIK OTTOSON (M):

Fru talman! Tack, statsrådet, för svaret! Jag delar bilden helt och fullt. Det är inte en okomplicerad manöver att förändra detta, vad jag förstår. Det är komplicerade regelverk och policyer som ska ses över för att detta ska komma på plats. Det finns vad jag förstår också olika uppfattningar om huruvida detta ska ske. Även om det finns ett starkt stöd finns det alltså på något märkligt sätt politiska krafter som tycker att allting som innebär att vi försvarar oss själva med vapen i hand är ohållbart, trots att det många gånger i detta tidevarv har visat sig att detta är det enda sättet att på riktigt försvara vår fred, vår frihet och vår demokrati.

En avslutande fråga till statsrådet: Finns det i kretsen av stats- och regeringschefer några identifierade element som aktivt motarbetar detta, eller finns det åtminstone på den nivån en bredare konsensus i den här frågan?

Anf. 25 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Fru talman! Vi brukar väl inte peka ut länder – inte alltid i alla fall, men ibland gör vi det. Men här tror jag inte att det finns något land som uppenbart är i vägen. Snarare uppfattar jag att det finns en ganska bred samsyn om att detta är rätt väg att gå. Jag är inte helt säker på att problemet alla gånger ligger i politiken.

Sedan handlar det om att övertyga Europeiska investeringsbanken om att detta är en klok väg framåt. Men när det gäller detta finns det också ett engagemang från länderna i banken. Just i den här frågan ser jag faktiskt med tillförsikt att det finns en stor samsyn.

Anf. 26 MAGNUS BERNTSSON (KD):

Fru talman! Tack, statsrådet Rosencrantz, för redogörelsen och för svar på tidigare frågor! Jag instämmer i vad som har sagts, inte minst gällande det fruktansvärda dådet i Örebro.

Precis före det möte som vi nu har återrapporten från presenterade Sverige sitt största militära stödpaket till Ukraina någonsin. Jag vet att det är flera länder som gör likadant, och jag hoppas att det var fler som presenterade sådant under mötet. Finns det något att säga om detta skulle det vara intressant att höra.

Låt mig också säga några ord om den transatlantiska länken. Det är väldigt olyckligt om vi under de kommande fyra åren alltid ska behöva kommentera den sittande presidentens senaste utspel. Vissa av dem kommer vi att tycka är bra, vissa kommer vi att tycka är mycket sämre, och vissa av dem kommer det att ta tid att analysera för att alls förstå. Men vi måste ha en egen agenda från europeiskt håll, så att vi inte bara fastnar i detta.

Det är trots allt Ryssland, Kina, Iran, Nordkorea, Venezuela med flera som utgör det riktigt stora hotet och den riktigt stora utmaningen mot den regelbaserade världsordningen. Därför är den transatlantiska länken viktig, och vi måste hitta ställen där vi kan hålla samman den.

Vi behöver ta ansvar för Europa på ett mer övergripande sätt än tidigare. Det är viktigt att vi diskuterar hur vi kan utveckla vår försvarsindustri. Då kan vi inte på nytt hamna där EU lätt hamnar, nämligen i en överreglering, i stället för att skapa långsiktiga spelregler. Detta tror jag är väldigt viktigt, och jag skulle gärna vilja höra vad mötet kom fram till här.

Anf. 27 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Fru talman! Tack, ledamoten, för frågorna!

Just på det här mötet var inte stödet till Ukraina i huvudfokus, men stödet till Ukraina finns alltid med i diskussionerna. Det är, som vi brukar säga från Sveriges sida, vår främsta utrikespolitiska prioritering. Vi vet att vi delar den prioriteringen med flera andra länder, som verkligen sätter stödet till Ukraina allra högst. Det finns en bred samsyn kring det.

Det är också en poäng med att vi från svensk sida just nu presenterar vårt absolut största militära stödpaket sedan kriget inleddes. Det gör vi också för att visa andra länder att det är nu som det är läge att öka sitt stöd, inte om ett år. Det rör sig nämligen väldigt snabbt nu, och vi vet inte vad som händer om en månad. Det är nu som länder behöver kliva fram.

Alldeles strax är det dessutom årsdagen av krigets utbrott. Det är många länder som kliver fram, men som vi brukar säga: Det finns utrymme för fler, inte minst större länder, att öka sitt stöd både till Ukraina och till investeringar i sin egen försvarsförmåga.

Sedan är det precis som ledamoten säger. Frågan om Ryssland och Ukraina ska även den ses i ljuset av nordkoreansk inblandning samt krafter i Iran och på andra håll i världen. Det är någonting som vi i EU är noga med att betona när vi för dialog med våra amerikanska motparter: att allt detta hänger samman. Det finns många regimer som samarbetar med Ryssland och som ibland till och med deltar i kriget själva, apropå Nordkorea.

Frågan om regler är oerhört viktig och återkommer nu på flera områden. Den var såklart i allra högsta grad levande kopplat till både EIB:s utlåningsregler och hållbarhetskriterier. Jag tror att vi kommer att återkomma till den diskussionen.

Anf. 28 MAGNUS BERNTSSON (KD):

Fru talman! Jag tackar för svaret.

Även om man diskuterade mer långsiktigt strategiska frågor går det inte att dra ut på den här diskussionen eftersom vi i Europa och i andra delar av världen är ansatta av situationen redan nu.

Om vi plockar tillbaka oss till vårt närområde ser vi frågor där vi måste agera gemensamt. Vi har frågan om kabelbrott – det gäller olika slags kablar i Östersjön. Vi ser en skuggflotta som opererar. Allt detta får redan nu stora konsekvenser för hur vi ska agera. Därför är jag väldigt tacksam över att höra att man pratade om en långsiktig enighet. Den tror jag är avgörande för att vi från Europa ska kunna ha en stark ställning även i framtiden.

Anf. 29 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Fru talman! Det är precis som ledamoten säger. Vi kan diskutera vad vi ska göra gemensamt i EU generellt kring vår försvarsförmåga och säkerhetspolitiska förmåga. Det finns alltså gemensamma EU-angelägenheter och kanske i någon mån specifika när det gäller Östersjön, till exem-

pel. Där måste vi länder runt Östersjön verkligen ta ett särskilt ansvar och gör det också. Vi är nog med att ha en tajt och nära dialog med alla länder runt Östersjön oavsett om vi träffas i ett Natoformat eller i andra sammanhang. Där är verkligen fokus nu på att ha en ökad närvaro i Östersjön, så att vi på olika sätt kan upptäcka och förhindra eventuella sabotage. Även om vi vet att det sker olyckor i Östersjön är det såklart viktigt att se det som sker mot bakgrund av det säkerhetspolitiska läget och att inte utesluta någonting. Det finns alltså flera delar där vi måste jobba på vår säkerhet och försvarsförmåga.

Anf. 30 JOAR FORSSELL (L):

Fru talman! Tack till statsrådet för de goda svaren så här långt!

Jag har också en fråga om detta med den gemensamma belåningen, som oroar mig och många med mig otroligt mycket. Höjda skatter ligger alltid nedströms från höjd belåning för en stat. De pengarna ska ju in någonstans. Milton Friedman sa väl någon gång att man inte kan mäta tyngden av en stat i dess skatteintäkter, utan man ska titta på dess utgifter – den tyngden hamnar alltid i något led på oss skattebetalare.

En skuldsättning skapar aldrig den stabila gemensamma konkurrenskraft som vi vill åt. Därför är skuldsättning alltid något som man borde undvika. Jag vet att regeringen delar den uppfattningen. Samtidigt är det viktigt med ett ökat stöd till Ukraina – trots att vi precis har gett det största stödet någonsin behöver det öka – och ökade investeringar i vår försvarsförmåga och i försvarsindustrin.

Då finns det ett antal andra saker som man kan titta på. De frysta ryska tillgångarna har varit uppe i diskussionen tidigare när det gäller Ukraina. Man skulle också kunna tänka sig att man omreglerar coronafonden, där långt ifrån alla pengar har använts. Man skulle kunna tänka sig att man omreglerar sammanhållningsfonden. Att investera i infrastruktur som försvarsmakten i olika länder använder ligger ju inte så långt från det syfte som fonden har i dag. Därifrån skulle man kunna gå ännu längre och använda pengarna till annat. Draghi lyfter behovet av den gemensamma kapitalmarknaden och de resurser som en sådan skulle frigöra i Europa.

Vilka andra alternativ har varit uppe i de här diskussionerna? Vad har regeringen ställt sig bakom, och vad kan man tänka sig av de alternativ som finns på bordet för att vi ska slippa gemensam belåning?

Anf. 31 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Fru talman! Tack, Joar Forssell, för frågan!

Finansieringsfrågan var inte i huvudfokus på det här mötet, även om väldigt många onekligen försökte få in den. Från svensk sida försökte vi snarare uppehålla oss vid att först identifiera vad vi vill göra med finansieringen. Det handlar alltså om att börja med vad vi vill. Sedan kan man börja diskutera finansieringen. Detta var liksom inte i fokus på mötet. Men det är klart att länder driver på för allt från gemensam upplåning till andra åtgärder. Där är vi väldigt tydliga med att vi motsätter oss detta och inte ser det som vägen framåt.

Vi lyfte snarare behovet av att mobilisera privat kapital. Det handlar om många av de delar som ledamoten själv tar upp kring den gemensamma kapitalmarknadsunionen och Europeiska investeringsbankens utlånings-

regler. Jag tror att det är viktigt att varje gång någon ropar på offentliga medel också diskutera hur vi får fram det privata kapitalet.

Där någonstans låg den svenska linjen i den här diskussionen.

Jag tror att detta är viktigt att säga: Vi ska vara ödmjuka inför att vi just nu är en liten samling länder som väldigt hårdnackat håller emot, dock i gott sällskap av ett stort land, Tyskland, vilket absolut inte är oviktigt. Men detta gör det ännu viktigare att vi är tydliga i vår position från svensk sida med att vi inte vill ha någon gemensam upplåning. Att vara få är inte en anledning att släppa igenom saker utan kanske en anledning att vara ännu tydligare och mer högljudda i den delen. Men det kommer att bli svåra diskussioner framåt.

Ukrainafrågan har alltid haft en särställning – så tror jag att det är också för många av oss partier i den här kammaren. Man har alltid velat titta på nya lösningar. Vi kommer att återkomma till den diskussionen. Jag tror att det blir en vår som, allteftersom den här diskussionen konkretiseras, kommer att bli svår i många delar. Det gäller inte minst finansieringsfrågan, där vi står väldigt långt ifrån varandra.

Anf. 32 JOAR FORSSELL (L):

Fru talman! Ja, det är klart att det alltid är bättre om det finns en privat finansiering. Vi delar såklart regeringens uppfattning att det är hållbart att investera i försvar och försvarsindustri. Det kan väl inte finnas något mer hållbart. Det går inte att ha några klimatåtgärder eller någon politik på något annat område heller om man inte först ser till att vi inte blir invaderade, alltså att vi kan behålla vår demokrati. Det är en grundförutsättning.

Men sedan måste man titta på pengar som finns och pengar som inte finns. Det är klart bättre att använda pengar som finns i de här fonderna än att använda pengar som inte finns, det vill säga ta nya lån.

Jag har en fråga om de ryska tillgångarna. En diskussion som finns gäller om man ska öka sanktionernas längd från 6 till 36 månader, till exempel. Kan regeringen kommentera det?

Min andra fråga rör de privatpersoner som har förlorat egendom i kriget i Ukraina. Svenska biståndspengar har använts bland annat för att upprätta register över dem. Vi menar att man skulle kunna använda frysta tillgångar också till att kompensera privatpersoner, inte bara staten. Hur ser regeringen på det?

Anf. 33 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Fru talman! Man kan föra massor av diskussioner kring existerande fonder, och förslag om hur man kan använda mer av sammanhållningsmedel till olika typer av direkta eller indirekta försvarsrelaterade åtgärder lyfts även upp i olika sammanhang. Det finns redan i dag fonder som tittar på till exempel konnektivitet och mobilitet. Det är också frågor som indirekt blir avgörande för hur trupper eller militär kan röra sig. Diskussionen i detta nu var inte så detaljrik, men vi kommer att återkomma till även de delarna när vi går in mer på att diskutera finansiering.

Det hade varit jättebra om man hade kunnat öka sanktionernas tidslängd. Alla länder delar inte den uppfattningen, så vi är inte där ännu. När det gäller frysta ryska tillgångar tror jag dock att detta ska användas på

precis det sättet, det vill säga till att bistå i uppbyggnaden i Ukraina. Man får återkomma till exakt på vilket sätt.

Nu är vårt huvudfokus att över huvud taget få loss större delen av det kapitalet. Där har vi inte alla länder med oss än, men vi kommer att fortsätta hålla i detta.

Återrapporteringen var härmed avslutad.

Prot. 2024/25:67
10 februari

*Återrapportering
från informellt möte
mellan Europeiska
rådets medlemmar
den 3 februari*

§ 2 Justering av protokoll

Protokollen för den 14–17 januari justerades.

§ 3 Anmälan om ny riksdagsledamot

Följande berättelse hade kommit in från Valprovsningsnämnden:

Berättelse om granskning av bevis för ny ledamot av riksdagen

Till Valprovsningsnämnden har från Valmyndigheten inkommit bevis om att Malte Tängmark Roos (MP) utsetts till ny ledamot av riksdagen från och med den 10 februari 2025 sedan ledamot Rasmus Ling (MP) avsagt sig uppdraget och riksdagen godkänt detta (prot. 2024/25:63).

Valprovsningsnämnden har enligt 14 kap. 30 § vallagen (2005:837) denna dag granskat beviset för den nya ledamoten och därvid funnit att det blivit utfärdat i enlighet med 14 kap. 28 §.

Stockholm den 5 februari 2025

Svante O. Johansson

ordförande

/Sara Dadnahal

sekreterare

§ 4 Avsägelse

Tredje vice talmannen meddelade att Camilla Brunsberg (M) avsagt sig uppdraget som suppleant i miljö- och jordbruksutskottet.

Kammaren biföll denna avsägelse.

§ 5 Anmälan om kompletteringsval

Tredje vice talmannen meddelade

att Sverigedemokraternas partigrupp anmält Matheus Enholm som suppleant i utrikesutskottet,

att Moderaternas partigrupp anmält Sten Bergheden som suppleant i miljö- och jordbruksutskottet samt

att Miljöpartiets partigrupp anmält Malte Tängmark Roos som ledamot i socialförsäkringsutskottet och som suppleant i skatteutskottet.

Tredje vice talmannen förklarade valda till

ledamot i socialförsäkringsutskottet
Malte Tängmark Roos (MP)

suppleant i skatteutskottet
Malte Tängmark Roos (MP)

suppleant i utrikesutskottet
Matheus Enholm (SD)

suppleant i miljö- och jordbruksutskottet
Sten Bergheden (M)

§ 6 Meddelande om frågestund

Tredje vice talmannen meddelade att frågestund skulle äga rum *torsdagen den 13 februari kl. 14.00*.

§ 7 Anmälan om subsidiaritetsprövning

Tredje vice talmannen anmälde att utdrag ur prot. 2024/25:17 för torsdagen den 30 januari i ärende om subsidiaritetsprövning av EU-förslag hade kommit in från justitieutskottet.

§ 8 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2024/25:342

Till riksdagen

Interpellation 2024/25:342 Internmoms
av Marie Olsson (S)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 18 mars 2025.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 3 februari 2025

Finansdepartementet

Elisabeth Svantesson (M)

Enligt uppdrag

Elisabeth Sundin

Ämnesråd

Till riksdagen

Interpellation 2024/25:346 Statlig närvaro i hela landet
av Peder Björk (S)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 28 februari 2025.

Skälet till dröjsmålet är att statsrådet har andra åtaganden.

Stockholm den 4 februari 2025

Utrikesdepartementet

Benjamin Dousa (M)

Enligt uppdrag

Klas Molin

Expeditionschef

Interpellation 2024/25:349

Till riksdagen

Interpellation 2024/25:349 Avvecklingen av Folke Bernadotteakademiens huvudkontor i Kramfors och Sida i Härnösand

av Peter Hedberg (S)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 28 februari 2025.

Skälet till dröjsmålet är att statsrådet har andra åtaganden.

Stockholm den 4 februari 2025

Utrikesdepartementet

Benjamin Dousa (M)

Enligt uppdrag

Klas Molin

Expeditionschef

Interpellation 2024/25:367

Till riksdagen

Interpellation 2024/25:367 Jaktmöjligheter i naturreservat

av Marie Olsson (S)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 28 februari 2025.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade arrangemang.

Stockholm den 31 januari 2025

Energi- och näringslivsdepartementet

Romina Pourmokhtari (L)

Enligt uppdrag

Maria Åhrling

Expeditionschef

Interpellation 2024/25:375

Till riksdagen

Interpellation 2024/25:375 Konkurer

av Patrik Björck (S)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 25 februari 2025.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade arrangemang.
Stockholm den 31 januari 2025
Energi- och näringslivsdepartementet
Ebba Busch (KD)
Enligt uppdrag
Maria Åhrling
Expeditionschef

Interpellation 2024/25:377

Till riksdagen

Interpellation 2024/25:377 Åtgärder för att underlätta tullens arbete
av Patrik Björck (S)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 18 mars 2025.

Skälet till dröjsmålet är att det saknas tid i kammaren.

Stockholm den 3 februari 2025

Finansdepartementet

Elisabeth Svantesson (M)

Enligt uppdrag

Elisabeth Sundin

Ämnesråd

Interpellation 2024/25:382

Till riksdagen

Interpellation 2024/25:382 EU och behovet av regelförenklingar
av Johnny Svedin (SD)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 25 februari 2025.

Skälet till dröjsmålet är tidigare inbokade arrangemang.

Stockholm den 4 februari 2025

Energi- och näringslivsdepartementet

Ebba Busch (KD)

Enligt uppdrag

Maria Åhrling

Expeditionschef

§ 9 Anmälan om faktapromemorior

Tredje vice talmannen anmälde att följande faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats till utskott:

2024/25:FPM14 Förordning om att stärka jordbrukarnas ställning i livsmedelskedjan COM(2024) 577 till miljö- och jordbruksutskottet

2024/25:FPM15 Förordning om samarbete mellan tillsynsmyndigheter ansvariga för tillsynen av direktiv om otillbörliga handelsmetoder i jordbruks- och livsmedelskedjan COM(2024) 576 till miljö- och jordbruksutskottet

Följande dokument hänvisades till utskott:

Skrivelser

2024/25:87 till trafikutskottet

2024/25:96 till civilutskottet

Motioner

2024/25:3309, 3310, 3312 och 3313 till utbildningsutskottet

§ 11 Ärende för bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Konstitutionsutskottets betänkande

2024/25:KU14 Riksdagens arbetsformer

§ 12 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Redogörelser

2024/25:NL1 Verksamhetsredogörelse för Nämnden för lön till riksdagens ombudsmän och riksrevisorn 2024

2024/25:PN1 Verksamhetsredogörelse för Partibidragsnämnden 2024

2024/25:RAN1 Verksamhetsredogörelse för Riksdagens ansvarsnämnd 2024

2024/25:RAR1 Verksamhetsredogörelse för Riksdagens arvodesnämnd 2024

2024/25:SN1 Verksamhetsredogörelse för Statsrådsarvodesnämnden 2024

2024/25:ÖN1 Verksamhetsredogörelse för Riksdagens överklagandekommitté 2024

Motioner

med anledning av prop. 2024/25:73 Avveckling av statliga kasinon

2024/25:3316 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V)

med anledning av prop. 2024/25:80 Stärkt skydd för vissa förtroendevalda och en tydligare intern kontroll i kommuner och regioner

2024/25:3323 av Jessica Wetterling m.fl. (V)

2024/25:3328 av Ida Karkiainen m.fl. (S)

med anledning av prop. 2024/25:81 Förbud mot bottentrålning i marina skyddade områden

2024/25:3321 av Anna-Caren Säterberg m.fl. (S)

2024/25:3325 av Andrea Andersson Tay m.fl. (V)

2024/25:3329 av Stina Larsson m.fl. (C)

2024/25:3333 av Emma Nohrén m.fl. (MP)

med anledning av prop. 2024/25:86 Bättre förutsättningar för besöksnäringen i fråga om småskalig produktion av alkoholdrycker
2024/25:3319 av Leonid Yurkovskiy m.fl. (SD)
2024/25:3322 av Karin Rågsjö m.fl. (V)
2024/25:3327 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S)
2024/25:3330 av Christofer Bergenblock m.fl. (C)
2024/25:3331 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP)

med anledning av skr. 2024/25:84 Riksrevisionens rapport om Industriklivet
2024/25:3317 av Kajsa Fredholm m.fl. (V)
2024/25:3320 av Katarina Luhr m.fl. (MP)

§ 13 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 31 januari

2024/25:379 Resurser och kompetens för att stötta elever med NPF
av *Nadja Awad* (V)

till statsrådet Lotta Edholm (L)

2024/25:380 Sjukskrivnas möjligheter att återgå i arbete
av *Jessica Rodén* (S)

till statsrådet Anna Tenje (M)

2024/25:381 Centralisering av Folke Bernadotteakademin
av *Kerstin Lundgren* (C)

till statsrådet Benjamin Dousa (M)

2024/25:382 EU och behovet av regelförenklingar
av *Johnny Svedin* (SD)

till statsrådet Romina Pourmokhtari (L)

2024/25:383 Åtgärder för att värna kvaliteten i högre utbildning
av *Lorena Delgado Varas* (V)
till utbildningsminister Johan Pehrson (L)

den 3 februari

2024/25:384 Åtgärder mot illegal hundsmuggling
av *Sofia Skönnbrink* (S)

till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

2024/25:385 Merkostnader under svinpestrestriktionerna
av *Åsa Eriksson* (S)

till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

2024/25:386 Konsekvenser av friskolors etablering
av *Åsa Westlund* (S)

till statsrådet Lotta Edholm (L)

2024/25:387 Försäljning av kommunal skola
av *Åsa Westlund* (S)

till statsrådet Lotta Edholm (L)

den 4 februari

Prot. 2024/25:67
10 februari

2024/25:388 Bidrag till allmänna samlingslokaler

av *Kristoffer Lindberg* (S)

till socialminister Jakob Forssmed (KD)

den 5 februari

2024/25:389 Utjämningsystemet

av *Eva Lindh* (S)

till statsrådet Erik Slottnér (KD)

2024/25:390 Insatser mot ekonomisk brottslighet

av *Eva Lindh* (S)

till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2024/25:391 Resursskolor för gymnasieelever

av *Mats Wiking* (S)

till utbildningsminister Johan Pehrson (L)

2024/25:392 Matpriserna

av *Sanne Lennström* (S)

till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2024/25:393 Effektiv och meningsfull kartläggning av intolerans

av *Staffan Eklöf* (SD)

till statsrådet Paulina Brandberg (L)

den 6 februari

2024/25:394 Utbetalningar från a-kassan och ökad arbetslöshet

av *Serkan Köse* (S)

till arbetsmarknads- och integrationsminister Mats Persson (L)

2024/25:395 Uttalande om ordförandeskapet i UN Women

av *Sofia Amlöf* (S)

till statsrådet Paulina Brandberg (L)

2024/25:396 Ideologier inom svenska högre lärosäten

av *Josef Fransson* (SD)

till utbildningsminister Johan Pehrson (L)

2024/25:397 Individer som upprepade gånger hotar och slåss i butik

av *Åsa Eriksson* (S)

till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

den 7 februari

2024/25:398 Bristen på poliser i Stockholm

av *Mattias Vepsä* (S)

till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2024/25:399 Konkurrensutsatta basanslag

av *Linus Sköld* (S)

till utbildningsminister Johan Pehrson (L)

2024/25:400 Jämställdhet i forskningspolitiken

av *Linus Sköld* (S)

till utbildningsminister Johan Pehrson (L)

2024/25:401 Värdet av konstnärliga utbildningar

av *Linus Sköld* (S)
till utbildningsminister Johan Pehrson (L)

2024/25:402 Konkurer

av *Linus Sköld* (S)
till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2024/25:403 Försäljningen av statliga bolag

av *Linus Sköld* (S)
till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2024/25:404 Stödet till svenska fredsorganisationer

av *Lotta Johnsson Fornarve* (V)
till statsrådet Benjamin Dousa (M)

§ 14 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 31 januari

2024/25:743 Kronofogdens auktionsverksamhet

av *Andreas Lennkvist Manriquez* (V)
till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2024/25:744 Habiliteringsersättning

av *Nadja Awad* (V)
till statsrådet Camilla Waltersson Grönvall (M)

2024/25:745 Livsmedelsstrategin 2.0

av *Sofia Skönnbrink* (S)
till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

2024/25:746 EU-förbud mot finansiering av utveckling av nya fossila reserver

av *Kajsa Fredholm* (V)
till statsrådet Romina Pourmokhtari (L)

2024/25:747 Avskaffande av kemikalieskatten

av *Nima Gholam Ali Pour* (SD)
till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2024/25:748 Litauens anmälan av Belarus till ICC

av *Markus Wiechel* (SD)
till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2024/25:749 Parasportens långsiktiga finansiering

av *Ewa Pihl Krabbe* (S)
till socialminister Jakob Forssmed (KD)

2024/25:750 Sveriges agerande med anledning av den humanitära krisen i östra Kongo-Kinshasa

av *Olle Thorell* (S)
till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2024/25:751 Kronofogdens försäljning av lustgas

av *Ewa Pihl Krabbe* (S)
till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

den 3 februari

Prot. 2024/25:67
10 februari

2024/25:752 Försäljningen av Lernia

av *Marianne Fundahn* (S)
till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2024/25:753 Svenska bankers finansiering av fossila projekt

av *Katarina Luhr* (MP)
till statsrådet Niklas Wykman (M)

2024/25:754 Ivos generaldirektör

av *Maj Karlsson* (V)
till statsrådet Acko Ankarberg Johansson (KD)

2024/25:755 Kriminellas fortsatta drivande av HVB-hem

av *Fredrik Lundh Sammeli* (S)
till statsrådet Camilla Waltersson Grönvall (M)

den 4 februari

2024/25:756 Byggstart för Norrbotniabanan

av *Fredrik Stenberg* (S)
till statsrådet Andreas Carlson (KD)

2024/25:757 Kompetensförsörjningen inom energibranschen

av *Kadir Kasirga* (S)
till utbildningsminister Johan Pehrson (L)

2024/25:758 Miljömål för skogen

av *Rebecka Le Moine* (MP)
till statsrådet Romina Pourmokhtari (L)

2024/25:759 Nedstängningen av USAID

av *Janine Alm Ericson* (MP)
till statsrådet Benjamin Dousa (M)

2024/25:760 Reglering av Kronofogdens auktioner

av *Rasmus Ling* (MP)
till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

den 6 februari

2024/25:761 Försäkringar för särskilt boende

av *Nadja Awad* (V)
till statsrådet Anna Tenje (M)

2024/25:762 Sexuella trakasserier mot flickor med NPF-diagnoser

av *Nadja Awad* (V)
till statsrådet Camilla Waltersson Grönvall (M)

2024/25:763 Vildsvinspopulationen

av *Malin Larsson* (S)
till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

2024/25:764 Förbättrad hjärt-kärlhälsa i Europeiska unionen

av *Anna Vikström* (S)
till socialminister Jakob Forssmed (KD)

2024/25:765 Barns rätt till båda sina föräldrar

av *Martina Johansson* (C)
till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

den 7 februari

2024/25:766 Beskattning av brottsvinster

av Niklas Karlsson (S)

till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2024/25:767 Regeringens styrning av Arbetsförmedlingen och effektiv användning av resurser

av Serkan Köse (S)

till arbetsmarknads- och integrationsminister Mats Persson (L)

2024/25:768 Ändring av beslutade vägplaner

av Lars Isacson (S)

till statsrådet Andreas Carlson (KD)

§ 15 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 5 februari

2024/25:716 Åtgärder med anledning av säkerhetsbrister på Lantmäteriet

av Denis Begic (S)

till statsrådet Andreas Carlson (KD)

2024/25:717 Postfinansieringsutredningen

av Gunilla Svantorp (S)

till statsrådet Erik Slottnér (KD)

2024/25:718 Nedgrävning av kraftledningar utifrån ett säkerhetsperspektiv

av Mikael Larsson (C)

till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

2024/25:719 Chat control och källskydd

av Rebecka Le Moine (MP)

till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2024/25:720 Samordningsförbund och ESF-medel

av Lars Mejern Larsson (S)

till statsrådet Anna Tenje (M)

2024/25:721 Artskyddsutredningen

av Helena Lindahl (C)

till statsrådet Romina Pourmokhtari (L)

2024/25:723 Åtgärder med anledning av byggbolags konkurs

av Adrian Magnusson (S)

till statsrådet Andreas Carlson (KD)

2024/25:722 Motverkande av förföljelser och diskriminering av kristna

av Björn Söder (SD)

till utrikesminister Maria Malmer Stenergård (M)

2024/25:724 Styrning och uppföljning av försvarets tillväxt

av Niklas Karlsson (S)

till försvarsminister Pål Jonson (M)

2024/25:725 Utlovade vindkraftspengar till kommunerna

av *Malin Larsson* (S)

till statsrådet Romina Pourmokhtari (L)

2024/25:726 Flytt av statliga arbetsplatser

av *Anne-Li Sjölund* (C)

till statsrådet Benjamin Dousa (M)

2024/25:727 Turkiets bosättningspolitik i Afrin

av *Nima Gholam Ali Pour* (SD)

till utrikesminister Maria Malmer Stenergård (M)

2024/25:728 Försäkringskassans användning av AI

av *Isabell Mixter* (V)

till statsrådet Anna Tenje (M)

2024/25:729 Tonnageskatt

av *Gunilla Carlsson* (S)

till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2024/25:731 Nyinplantering av det främmande trädslaget contortatall

av *Rebecka Le Moine* (MP)

till statsrådet Romina Pourmokhtari (L)

2024/25:730 Produktionsincitament för film och tv

av *Mats Berglund* (MP)

till kulturminister Parisa Liljestrand (M)

2024/25:732 Regleringen av nikotinpolitiken

av *Per-Arne Håkansson* (S)

till socialminister Jakob Forssmed (KD)

2024/25:733 Titeln generalläkare

av *Hanna Gunnarsson* (V)

till försvarsminister Pål Jonson (M)

2024/25:734 Handläggningstider hos Jordbruksverket för utbetalning

av **Leaderstöd**

av *Mikael Larsson* (C)

till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

2024/25:735 Skadeskjutning

av *Rebecka Le Moine* (MP)

till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

2024/25:741 Skogsgödsling

av *Rebecka Le Moine* (MP)

till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

2024/25:736 Iranskt påverkansarbete

av *Markus Wiechel* (SD)

till utrikesminister Maria Malmer Stenergård (M)

2024/25:737 Den nya säkerhetsrådgivaren

av *Rasmus Ling* (MP)

till statsminister Ulf Kristersson (M)

2024/25:738 Rekrytering av ny nationell säkerhetsrådgivare

av *Annika Hirvonen* (MP)

till statsminister Ulf Kristersson (M)

2024/25:739 Regeringens långsiktiga plan för ukrainska flyktingar

av *Annika Hirvonen* (MP)

till statsrådet Johan Forssell (M)

Prot. 2024/25:67

10 februari

Prot. 2024/25:67
10 februari

2024/25:740 Sanningskommissionens rapport
av *Jan Riise* (MP)
till kulturminister Parisa Liljestrand (M)
2024/25:742 Efterkontroller av krigsmateriel
av *Björn Söder* (SD)
till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

den 6 februari

2024/25:701 Omedelbart omhändertagande av djur
av *Staffan Eklöf* (SD)
till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

§ 16 Kammaren åtskildes kl. 14.03.

Sammanträdet leddes av tredje vice talmannen.

Vid protokollet

GERGÖ KISCH

/Olof Pilo

§ 1 Återrapportering från informellt möte mellan Europeiska rådets medlemmar den 3 februari.....	1
Anf. 1 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M).....	1
Anf. 2 MATILDA ERNKRANS (S)	4
Anf. 3 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M).....	4
Anf. 4 MATILDA ERNKRANS (S)	5
Anf. 5 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M).....	5
Anf. 6 LUDVIG ASPLING (SD).....	5
Anf. 7 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M).....	6
Anf. 8 LUDVIG ASPLING (SD).....	6
Anf. 9 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M).....	6
Anf. 10 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	6
Anf. 11 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M).....	7
Anf. 12 ILONA SZATMÁRI WALDAU (V).....	8
Anf. 13 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M).....	8
Anf. 14 ANNA LASSES (C).....	8
Anf. 15 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M).....	9
Anf. 16 ANNA LASSES (C).....	9
Anf. 17 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M).....	9
Anf. 18 JACOB RISBERG (MP).....	10
Anf. 19 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M).....	10
Anf. 20 JACOB RISBERG (MP).....	11
Anf. 21 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M).....	11
Anf. 22 ERIK OTTOSON (M).....	12
Anf. 23 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M).....	12
Anf. 24 ERIK OTTOSON (M).....	13
Anf. 25 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M).....	13
Anf. 26 MAGNUS BERNTSSON (KD)	13
Anf. 27 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M).....	14
Anf. 28 MAGNUS BERNTSSON (KD)	14
Anf. 29 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M).....	14
Anf. 30 JOAR FORSSELL (L)	15
Anf. 31 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M).....	15
Anf. 32 JOAR FORSSELL (L)	16
Anf. 33 Statsrådet JESSICA ROSENCRANTZ (M).....	16
§ 2 Justering av protokoll.....	17
§ 3 Anmälan om ny riksdagsledamot.....	17
§ 4 Avsägelse.....	17
§ 5 Anmälan om kompletteringsval.....	17
§ 6 Meddelande om frågestund.....	18
§ 7 Anmälan om subsidiaritetsprövning.....	18
§ 8 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer.....	18
§ 9 Anmälan om faktrapromemorior	20
§ 10 Ärenden för hänvisning till utskott	21
§ 11 Ärende för bordläggning.....	21
§ 12 Bordläggning.....	21
§ 13 Anmälan om interpellationer.....	22

§ 14 Anmälan om frågor för skriftliga svar	24
§ 15 Anmälan om skriftliga svar på frågor	26
§ 16 Kammaren åtskildes kl. 14.03.	28